5. SFP

SLOVENSKI SLOVENIAN
PODEŽELSKI RURAL
PARLAMENT PARLIAMENT

ZAKLJUČKI DELAVNICE 8: Kakovost hrane, zdravja in dobrobit živali

Uvodničar: Gabrijela Salobir, KGZS
Moderator: Urša Skube, ZSPM
Poročevalec: Alberta Zorko, KGZS

Haloze, 8.-9. 10. 2019

Dogodek soorganizirajo na pobudo Društva za razvoj slovenskega podeželja partnerji Mreže za podeželje v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

DRUŠTVO ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA PODEŽELJA

1. SKLOP DELAVNICE

DOBROBIT ŽIVALI - ukrepi, ki jih potrebujejo slovenske reje (govedo, drobnica, prašiči in perutnina)

PREDLOGI UKREPOV PO POSAMEZNIH SPECIESIH

Za vse rejne živali ohranitev dosedanje zahteve in nadgraditi s sledečimi predlogi:

GOVEDOREJA - TEŽAVE

- ni standarda za običajno rejsko prakso
- reja v etološko neugodnih hlevih
- preveliko sredstev usmerjenih v investicije strojne opreme

GOVEDOREJA - UKREPI

- omejena mlečnost glede na pasmo v povezavi z obveznim delom krme s trajnih travnikov
- manj uporabe antibiotikov
- brez vezane reje

DROBNICA - TEŽAVE

- ni standarda za običajno rejsko prakso
- neusklajeni koeficienti za preračun GVŽ
- ohraniti že obstoječe in jih nadgaradit

DROBNICA - UKREPI

- korekcija parkljev - svoboščina odsotnosti bolečine poškodb in bolezni
- 2-kratna koprološka analiza pred pašo in pred uhlevitvijo
- tretiranje proti parazitom na osnovi analize
- problematika zveri - okrnjene svoboščine

PRAŠIČI - TEŽAVE

- reja v etološko neugodnih hlevih
- standardna vkleščena reja plemenskih svinj
- slabo zavedanje rejcev o standardih dobrega počutja
- premalo lastne pridelave beljakovinske krme – eden izmed
- razlogov pomanjkanja površin
- umeščanje kmetijskih objektov v prostor - izpusti

PRAŠIČI - UKREPI

- reja na nastilu za vse kategorije živali
- ukrep proti grizenju repkov in preprečevanje rutinskega
- krajšanja ob dvakratni analizi krme na mikotoksine
- pranje pujskov pred združevanjem v skupine
- zmanjšani remont pri plemenskih svinjah
- stimulacija estrusa pri plemenskih svinjah s plemenskim merjascem
- združevanje skupin z areno

PERUTNINA - TEŽAVE

- reja v obogatenih kletkah še ni amortizirana
- trend v smeri proste reje
- investicije/ekonomičnost, pozicioniranje na trgu
- umeščanje kmetijskih objektov v prostor
- omejena možnost izvajanja nadstandardnih zahtev reje zaradi pretežne reje provinjenc, ki so selekcionirani na intenzivnejšo rejo (poškodbe grodnice pri nesnicah, žulji na nogicah)

PERUTNINA - UKREPI

- zmanjšanje gostote naselitve nesnic v obogatenih kletkah prehodno obdobje
- material za zaposlitev in izražanje brskanja
- zmanjšanje gostote naselitve pri pitovnih piščancih
- izpusti, paša reja manjših jat nesnic (do 300 nesnic)
- grede, peščene kopeli
- ekstenzivna reja s provinjencami prilagojenimi na tovrstno rejo (krma z dodatkom celega zrnja, podaljšanj turnus)

2. SKLOP : KAKOVOST HRANE IN SHEME KAKOVOSTI

SADJE IN ZELENJAVA - IZZIVI

Kaj je potrebo odpraviti, da bo stopnja samooskrbe zagotavljala prehransko varnost?

- premalo pokritih površin (rastlinjaki, protitočne mreže…)
- ni povezovanja
- ni organiziranih odkupov
- ni zbirnih pakirnih centrov
- ni sistemske ureditve porabe in odkupa viškov
- ni naročene pridelave s strani javnih zavodov
- prehranjevalne navade ne izpolnjujejo standarda min (450 g/dan)
- prevelike razlike v verigi prodaje od pridelave do potrošnika

SADJE IN ZELENJAVA - REŠITVE

- naročena pridelava v naprej in javni vsi podatki -erar o javnem naročanju (posredno prepreči nepoštene prakse)
- poenostaviti sistem pridobivanja dovoljenja za namakanje
- zagotoviti podaljšano ponudbo zelenjave – rastlinjaki
- še povišati delež živil iz kratkih verig – Zakon o javnem naročanju

PRAŠIČJE MESO -TEŽAVE

- umeščanje prašičerejskih hlevov v prostor
- investicije in tudi v manjše zaokrožene reje
- prenizek delež slovenske surovine v izdelkih iz shem višje kakovosti
- premalo pogodbene naročene proizvodnje
- osveščenoSt vseh deležnikov od rejca do potrošnika – prednost lokalnim ponudnikom
- ni obveznega označevanja izvora surovine v vseh mesnih izdelkih in menijih v gostinskih ponudbah

PRAŠIČJE MESO - REŠITVE

- obvezno označevanje izvora surovine v vseh mesnih izdelkih in menijih v gostinskih ponudbah
- spodbujanje dveh tipov prašičereje skozi vse zakonske akte (zaokrožena reja)

KLJUČNI PREDLOGI

Poenostavitev sistema podpor za sheme kakovosti
„Kmečko“/S kmetije izključno za živila, ki prihajo s kmetije in bi jih opredeljeval zakon (brez stroškov certificiranja)

Vzgoja mladih že v OŠ - aktivno znanje o označbah shem kakovosti

Slovenska ekološka živila na slovenskih policah – zakaj tako malo?

Nekontinuirana in premajhna ponudba živil
Neorganiziranost pridelovalcev in odkupa
Plačila SKP ne spodbujajo tržne pridelave

Kako povečati in okrepiti pretočnost slovenskih živil do potrošnika in gastronomije

Implementacija vseh derogacij za lokalni način pridelave, predelave in poti trženja (vsa resorna ministrstva skupaj z ostalimi deležniki)

Izvor živil na menijih v gastronomiji

Beleženje zavržkov hrane na ravni kmetije
Izziv: Po kakovosti ne umeščeni pridelki razvoj novih produktov s sistemom zbiranja tovrstnih pridelkov

Povečana afiniteta mladih do slovenskega kmetijstva in kmečkih izdelkov (vzgoja)
„z lokalnimi živili“ si dolgoročno ustvarjamo zdravje!

5. SPP

SLOVENSKI SLOVENIAN
PODEŽELSKI RURAL
PARLAMENT PARLIAMENT

Hvala za vašo pozornost